

המועצה הישראלית לצרכנות Israel Consumer Council

21 בדצמבר 2014
כטי בכסלו תשע"ה
מספרנו: 210/2014

לכבוד
עו"ד תמר פינקוס
יו"ר הרשות להגנת הצרכן ולסחר ההוגן
באמצעות מייל
שלום רב,

הנדון: חשש להטעיה באריזות ביצים

1. המועצה הישראלית לצרכנות ביצעה בדיקה של אריזות הביצים המשווקות בין היתר על ידי תנובה, משק גליקסמן וחברת מ. לסר בע"מ, ממנה עלה כי המשווקות מציגות מצגי שווא העלולים להטעות את ציבור הצרכנים בניגוד להוראות סעיף 2(א) לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הגנת הצרכן").
2. על אריזות הביצים מוצגות תמונות איורים ו/או מלל, העלול להטעות את ציבור הצרכנים ו/או שיש בהם כדי להציג מצג שווא לפיו אין מדובר בביצים אשר מקורן בשיטת הגידול הרווחת - "לולי סוללה" - אלא מדובר ב"ביצי חופש" היינו ביצים שמקורן בלולי חופש, המאפשרים לתרנגולות, בין היתר, תנועה חופשית והטלה בתאים מרופדים קש. רצ"ב צילומים של האריזות נשוא פנייה זו כנספת א' לפנייה.
3. לעמדת המועצה לצרכנות, יש בתמונות אלו, באיורים ובמלל מצגים העלולים להטעות את ציבור הצרכנים לחשוב שמדובר בביצים אשר הוטלו על ידי תרנגולות אשר אינן כלואות בכלובים צפופים אלא נהנות מתנועה חופשית, הטלה על מצע טבעי וכיו"ב תנאים, אפילו אם אינן עומדות בתקן החוקי של ביצי חופש.
4. חשוב להבהיר כי לולי סוללה, הנה שיטת גידול מתועשת והרווחת ביותר בעולם, בה מוחזקות אלפי או רבבות תרנגולות המטילות בכלובים צפופים, הערוכים במספר קומות ואשר מונעים מהתרנגולות מגע עם קרקע טבעית, תנועה חופשית, קינון או דגירה וכיו"ב. שיטת גידול זו גורמת לסבל לעופות בהיותם מוגבלים בתנועתם וביכולת לפרוש את כנפיהם, ולעיתים אף גוררת פציעות של ממש בגלל הצפיפות והחיכוך ביניהם.
5. בלולי החופש, לעומת זאת, הביצים מוטלות על ידי תרנגולות הגדלות בתנאי רווחה מינימאליים ומוחזקות בלולים פתוחים לחצר, שם הן יכולות להסתובב בחופשיות ולדרוך על קרקע טבעית. הסטנדרט לאישור ביצי חופש, מצוי בפיקוחה של "העמותה למען חיות משק" והוא קובע תנאים מינימאליים לגבי רווחת התרנגולות.

המועצה הישראלית לצרכנות Israel Consumer Council

6. באירופה הותקנו תקנות המסדירות את נושא סימון אריזות הביצים¹, כך שהצרכן יכול להבחין בנקל בין סוגי הביצים לפי שיטת הגידול. על כל אריזות ביצים נכתב "ביצים מכלובים", "ביצים מאסס" (מבנים ללא כלובים, אך ללא חצר), "ביצי חופש" או "ביצים אורגניות". מעבר לסימון על האריזה, על כל ביצה יש סימון מספרי - 3=כלוב, 2=אסס 1=חופש 0=אורגני. בחלק הפנימי של כל אריזה יש מפתח של הקוד שמודפס על הביצה עצמה (שכולל גם זיהוי של מדינת הייצור ועוד דברים).
7. לעמדת המועצה לצרכנות, מקור הביצים ושיטת הגידול מהווים מידע מהותי לצרכן הישראלי הממוצע שכן על פי סקר על מודעות חברתית של ציבור הצרכנים הישראלי אשר פורסם ב"כלכליסט" 55.2% מהצרכנים בישראל מנסים להימנע ממוצרים שפוגעים בעלי חיים. להלן לינק לכתבה <http://www.calcalist.co.il/marketing/articles/0,7340,L-3620099,00.html>
8. אין מחלוקת על כך, כי הביצים המשוקות באריזות כמפורט לעיל, אינן כאלה אשר עומדות בסטנדרט "ביצי חופש", שכן מקורן של ביצים אלו הנו בלולי הסוללה. ציבור הצרכנים מסתמך על התמונות או המלל המוצגים על גבי האריזה לפיהם הביצים משוקות כ"ביצי חופש" ובכך יש בוודאי כדי להטעות את הצרכנים.
9. הניסיון המכוון להציג לציבור על גבי האריזות, תמונה השונה באופן קיצוני ביחס לתנאים בהם מוחזקים העופות, מעלה חשש להטעיה כלפי אוהדי בעלי החיים למטרות של גריפת רווחים מקום בו לא היו באים לעולם בהצגת עובדות אמת. במקרה זה, מוסיפים המשוקים חטא על פשע, שכן הם גורמים לציבור להיות שותף בעל כורחו וללא ידיעתו בפרקטיקה אכזרית כלפי בעלי חיים.
10. לאור כל האמור, למרות העדר הסדרה מפורשת של שיטת סימון אריזות הביצים, עדיין איסור הטעייה שבחוק עומד בפני עצמו, ודי בחשש כי המצגים עלולים להטעות כדי לייצר את עבירת ההטעייה. בהתאם, ועל מנת למגר את התופעה ולמנוע הטעיית ציבור הצרכנים או חלק ממנו המייחס חשיבות לשיטת גידול התרנגולות ולמקור הביצים, מבקשת המועצה כי הרשות תפעיל את סמכותה ותורה למשווקים להפסיק את נוהג הסימון שלהם בדרך של הצבת איורים על האריזות ובמצגים האחרים, העלולים להטעות את ציבור הצרכנים לחשוב כי הביצים הינם "ביצי חופש" כאשר בפועל מקורן בשיטת גידול של לולי סוללה.

בכבוד רב,
אהוד פלג, עו"ד
מנכ"ל
המועצה הישראלית לצרכנות

לוט: נספח אי צילומים של אריזות ביצים

¹ ראי נא סעיפים 12.3, 16 ו-30.3 לתקנות Commission Regulation No 589/2008 laying down detailed rules for implementing Council Regulation (EC) No 1234/2007 as regards marketing standards for eggs.